

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و توسعه منابع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

۱۱ و ۱۲ مرداد ۸۹

سنجش و تحلیل میزان سرمایه اجتماعی در
شرکت-های تولیدی
(واحدهای خودروسازی تندر و رنگ ایران خودرو و
تندر پارس خودرو)

ارائه دهنده: خیام عزیزی مهر

بیان مسئله

- میزان و کارکرد سرمایه اجتماعی در شرکت های تولیدی تندر و رنگ ایران خودرو و تندر پارس خودرو چه میزان است؟
- شاخص های مناسب سنجش و ارزیابی سرمایه اجتماعی در شرکت های تولید کدامند؟

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

تعریف سرمایه اجتماعی

- مجموعه معینی از هنجارها یا ارزش‌های غیررسمی در میان اعضای یک گروه و جوه گوناگون سازماندهی اجتماعی نظیر اعتماد، هنجار و شبکه‌ها که می‌توانند با ایجاد و تسهیل امکانات هماهنگ کارآیی جامعه را بهتر کنند

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

نظریه های پشتیبان

❖ پاتنام

- سرمایه اجتماعی: مجموعه مفاهیمی مانند اعتماد، هنجارها و شبکه-ها که موجب ایجاد روابط و مشارکت بهینه اعضای یک اجتماع شده و در نهایت منافع متقابل آنان را تأمین خواهد کرد
- وسیله ای برای رسیدن به توسعه سیاسی
- اعتماد و عمل متقابل اعضا در شبکه، به عنوان منابعی برای کنش-های اعضا جامعه

ادامه...

- گوشال
- اشکال سرمایه اجتماعی سازمانی: شناختی ساختاری و رابطه-ای
- شناختی: منابعی است که مظاهر، تعبیر، تفاسیر و سیستم-های معانی مشترک در میان گروه-ها را ایجاد می-کند. ابعاد آن عبارتند از زبان و کدها و حکایات مشترک

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

ادامه...

- ساختاری: مربوط به روابط و تماس-های بین افراد و دربردارنده روابط شبکه-ای، پیکربندی روابط شبکه-ای و سازمان مناسب است
- رابطه-ای بیانگر روابط شخصی-ایی است که افراد بواسطه سابقه تعاملات-شان با یکدیگر برقرار می-کنند و دربردارنده اعتماد، هنجارها، هویت و التزامات و انتظارات

شاخص های سنجش

- اعتماد (درون گروهی، بین گروهی، نهادی، به مدیران)
- هنجارهای اجتماعی محل کار
- عضویت در شبکه ها (رسمی و غیررسمی)
- رضایت کارکنان از سازمان (ارزیابی عدالت سازمانی، رضایت از کار، ارزیابی وظیفه شناسی سازمان)

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

روش شناسی

- روش: پیمایش
- تکنیک گردآوری داده ها: پرسشنامه
- تحلیل با نرم افزار SPSS
- جامعه آماری و حجم نمونه:
- کارکنان تندر و ایران خودرو (293 نفر)
- کارکنان رنگ ایران خودرو (271 نفر)
- کارکنان تندر پارس خودرو (100 نفر)

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

یافته ها

• اعتماد درون گروهی

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
/0 159	-1,39	تندر ایران خودرو - رنگ ایران خودرو	69/0	2,688	40,07	تندر ایران خودرو
869/0	0,458	تندر ایران خودرو - تندر پارس خودرو			39,6	تندر پارس خودرو
163/0	1,85	رنگ ایران خودرو - تندر پارس خودرو			41,4	رنگ ایران خودرو

یافته ها

• اعتماد برون گروهی

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	-124,5	تندر ایران خودرو - رنگ ایران خودرو	00/0		38,65	تندر ایران خودرو
88/0	1,13	تندر ایران خودرو - تندر پارس خودرو			37,52	تندر پارس خودرو
00/0	123,7	رنگ ایران خودرو - تندر پارس خودرو			163,2	رنگ ایران خودرو

اعتماد به مدیران

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
/0 024	2,17	تندر ایران خودرو - رنگ ایران خودرو	004/0	5,512	38,7	تندر ایران خودرو
/0 021	2,96	تندر ایران خودرو - تندر پارس خودرو			35,7	تندر پارس خودرو
/0 754	0,74	رنگ ایران خودرو - تندر پارس خودرو			36,5	رنگ ایران خودرو

اعتماد نهادی

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	5,78	تندر ایران خودرو - رنگ ایران خودرو	00/0	35,19	37,73	تندر ایران خودرو
00/0	4,70	تندر ایران خودرو - تندر پارس خودرو			33,03	تندر پارس خودرو
534/0	-1,08	رنگ ایران خودرو - تندر پارس خودرو			31,9	رنگ ایران خودرو

اعتماد تعمیم یافته

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	-38,5	تندر ایران خودرو - رنگ ایران خودرو	00/0	123,7	154,4	تندر ایران خودرو
41/0	-4,5	تندر ایران خودرو - تندر پارس خودرو			159,0	تندر پارس خودرو
00/0	33,9	رنگ ایران خودرو - تندر پارس خودرو			192,9	رنگ ایران خودرو

رعایت هنجارها

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	-7,1	تندر ایران خودرو- رنگ ایران-خودرو	00/0	354,4	13,22	تندر ایران خودرو
00/0	-7,4	تندرایران-خودرو-تندر پارس خودرو			20,67	تندر پارس خودرو
81/0	-02,6	رنگ ایران خودرو- تندر پارس خودرو			20,40	رنگ ایران خودرو

عضویت شبکه ای رسمی

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
17/0	-0,21	تندرایران خودرو - رنگ ایران خودرو	/0 136	2,004	1,36	تندر ایران خودرو
00/1	0,002	تندرایران-خودرو- تندر پارس خودرو			1,36	تندر پارس خودرو
38/0	0,21	رنگ ایران-خودرو -تندر پارس خودرو			1,57	رنگ ایران خودرو

عضویت شبکه ای غیر رسمی

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	-20,97	تندرایران خودرو - رنگ ایران خودرو	00/0	104,1	6,87	تندر ایران خودرو
0/903	-303/0	تندرایران-خودرو- تندر پارس خودرو			7,18	تندر پارس خودرو
00/0	20,46	رنگ ایران-خودرو -تندر پارس خودرو			27,85	رنگ ایران خودرو

سرمایه اجتماعی

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	-72,4	تندر ایران خودرو - رنگ ایران خودرو	00/0	304,53	168,8	تندر ایران خودرو
00/0	-19,7	تندر ایران-خودرو- تندر پارس خودرو			188,5	تندر پارس خودرو
00/0	3,71	رنگ ایران-خودرو - تندر پارس خودرو			241,4	رنگ ایران خودرو

ارزیابی عدالت سازمانی

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
0/00	2,75	تندرایران خودرو- رنگ ایران خودرو	0/00	73,10	12,44	تندر ایران خودرو
0/00	2,89	تندر - تندرایران - خودرو - پارس خودرو			9,54	تندر پارس خودرو
91/0	0,34	رنگ - ایران - خودرو - پارس خودرو			9,68	رنگ ایران خودرو

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و توسعه منابع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

ارزیابی وظیفه شناسی سازمان

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	9,36	تندرایران خودرو- رنگ ایران خودرو	00/0	1060,09	19,69	تندر ایران خودرو
00/0	9,26	تندرایران-خودرو- تندر پارس خودرو			10,43	تندر پارس خودرو
94/0	-0,10	رنگ-ایران-خودرو - تندر پارس خودرو			10,32	رنگ ایران خودرو

رضایت از کار

Sig	اختلاف میانگین	واحدهای مورد مقایسه	Sig	مقدار F	میانگین	واحد مورد مطالعه
00/0	12,25	تندرایران خودرو- رنگ ایران خودرو	00/0	1717,82	24,08	تندر ایران خودرو
00/0	13,62	تندرایران-خودرو- تندر پارس خودرو			10,46	تندر پارس خودرو
00/0	1,36	رنگ-ایران-خودرو - تندر پارس خودرو			11,82	رنگ ایران خودرو

جمع بندی

- براساس ادبیات تحقیق ابعاد مختلف اعتماد برای مفید و کارآ بودن باید با یکدیگر در حالت تعادل قرار بگیرند
- براساس نتایج تحقیق به رغم تفاوتی که در میزان اعتماد بین واحدهای مختلف وجود داشت، اما ابعاد اعتماد در هر کدام از واحدها در حالت نسبتاً متعادلی قرار داشت.

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

- با توجه به ادبیات تحقیق:
- رعایت هنجارها باعث کاهش هزینه های نظارتی و مدیریتی، نشانگر اهمیت کارکنان به اصول مورد قبول شرکت و پتانسیل همنوایی بیشتر کارکنان با برنامه های شرکت است
- براساس نتایج تحقیق با وجود تفاوت واحدهای مورد مطالعه از حیث رعایت هنجارها اما میزان آن در هر کدام از آنها متوسط به بالا و در واحد تندر پارس خودرو بیش از دیگر واحدها است.

موسسه مطالعات بهره‌وری و منابع انسانی

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

www.IPHRD.org

Institute for Productivity and Human Resource Development

The Sixth
Conference
on Human
Resources
Development

ششمین
کنفرانس
توسعه
منابع
انسانی

ادامه...

- مطابق با ادبیات تحقیق عضویت، شبکه ای نشان دهنده تمایل کارکنان به فعالیت های جمعی و کارهای تیمی است
- میزان عضویت شبکه ای در هر کدام از واحدها نسبتاً بالا است و در تندر ایران خودرو بیش از سایرین است.

- در مجموع واحد کاری و عوامل مرتبط با آن از جمله مدیریت واحد کاری بر میزان سرمایه اجتماعی تأثیرگذار است و بیشترین میزان سرمایه اجتماعی به ترتیب مربوط است به رنگ ایران خودرو، تندر پارس خودرو و تندر ایران خودرو

